

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **M. B.**
bytem X.
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2018, č. j. JMK 123278/2018, sp. zn. S-JMK 112514/2018/OD/Př,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Hustopeče, odbor dopravy ze dne 3. 5. 2018, č. j. MUH/30497/18/142 (dále též jako „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným, že se jako fyzická osoba dopustil přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že dne 24. 6. 2017 v 00:41 hod. na pozemní komunikaci ulice Bratislavská, pozemek č. X., v obci Hustopeče, jako provozovatel motorového vozidla RZ: X. v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť automatizovaným technickým prostředkem RAMER 10T, výrobní č. 15/0183, používaným bez obsluhy, bylo v uvedenou dobu a místě zjištěno, že motorové vozidlo RZ: X. překročilo nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/hod. a více, kdy v místě, kde je stanovena maximální rychlost jízdy 50 km/hod., mu byla naměřena okamžitá rychlost 95 km/hod. (po odečtu stanovené odchylky měřidla ± 3 km/hod. skutečná rychlost jízdy 92 km/hod.); toto jednání řidiče, kterým byl porušen § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, vykazovalo znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu. Zjištěným jednáním porušil žalobce jako fyzická osoba § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Žalobce tedy jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, čímž se dopustil přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč podle § 35 písm. b), § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“) a dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, v rozmezí pokuty, naplňující znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 a § 125c odst. 5 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobci byla současně uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí žalobní argumentace žalobce

3. Žalobce v žalobě nejprve namítal, že byl zkrácen na svých právech tím, že mu byla prvostupňovým správním orgánem uložena a povinnost k úhradě pokuty a k úhradě nákladů správního řízení odděleně, neboť obě platby mají být splatné pod jiným variabilním symbolem (avšak na stejný bankovní účet). U žalobce tak může dojít k navýšení uložené pokuty.
4. Dále žalobce namítal, že obecní policie nebyla oprávněna k pořizování záznamu měření rychlosti, protože měření rychlosti bylo provedeno v rozporu se zákonnými podmínkami a důkaz o porušení právních předpisů byl získán nelegálně.
5. V posuzované věci nebyly učiněny nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku a následně nebyly splněny ani podmínky pro vedení řízení se žalobcem jako provozovatelem motorového vozidla, neboť původní řízení o přestupku nebylo zastaveno ani věc nebyla odložena. Ve spise není založeno žádné usnesení ani jiný záznam o odložení

věci. Pokud by takové usnesení existovalo, měl být o něm žalobce vyrozuměn, avšak to se nestalo. Jedná se tedy o vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

6. Dále žalobce namítal, že výrok rozhodnutí neodpovídá zákonným požadavkům, neboť v něm abscentuje forma zavinění, protože je výrok rozhodnutí nezákonný.
7. Žalobce dále tvrdil, že měření rychlosti neproběhlo automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy, protože nebyla splněna podmínka pro projednání protiprávního jednání jako správního deliktu provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Podle žalobce totiž není zřejmé, na základě čeho správní orgán dospěl k závěru, že použitý rychloměr je automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Pokud s rychloměrem manipulovala konkrétní osoba, která k tomu musela být proškolená, pak určitě nešlo o automatizovaný prostředek. Žalobce k uvedenému navrhl provést důkaz čtením vyjádření Českého metrologického institutu, jenž konstatoval, že automatizovaný způsob měření není v ničem jiný než jakékoliv běžné měření. Principiálně jde o stejné měření jako v případě, kdy by obsluha stiskla spoušť. Žalobci tak není zřejmé, kde je hranice mezi mírou automatizace běžné u automatických stabilních úsekových rychloměrů. Správní orgán měl pojem automatu vydefinovat. Jistým návodem mohlo být stanovisko Českého metrologického institutu ze dne 20. 4. 2018, v němž dospěl k závěru, že UNICAM SPEED automatem je, neboť obsluha může provést pouze zapnutí či vypnutí rychloměru a nastavit povolenou rychlost, od které mají být pořizovány záznamy. Naopak v případě rychloměru RAMER obsluha nastavuje vše. Proto tento rychloměr nebyl dle žalobce automatizovaným technickým prostředkem užívaným bez obsluhy. Měřil pouze v automatizovaném režimu. Dle stanoviska Ministerstva dopravy je právnímu zástupci žalobce rovněž známo, že za automat nelze považovat rychloměr, který je sice pevně instalovaný a změří rychlost automaticky, avšak v místě se nacházejí policisté či strážníci, kteří některá vozidla zastaví a jejich řidiče legitimují, avšak některá nikoliv.
8. S odkazem na § 15 odst. 1 ZOP žalobce dále dovozoval, že znakem přestupku (dříve správního deliktu) fyzické osoby nepodnikající podle § 125f zákona o silničním provozu bylo v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 též zavinění. Teprve dne 13. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon ač. 183/2017 sb., kterým bylo zavinění jakožto znak tohoto přestupku odstraněno.
9. Dále žalobce namítal, že správní orgán vůbec nezohlednil § 44 ZOP, dle kterého je možné rozhodnout o mimořádném snížení sankce. O sankci bylo třeba rozhodovat právě též podle § 44 ZOP, a to i v situaci, pokud podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty nejsou dány. Ve věci nebyly zjištěny žádné přitěžující okolnosti. Naopak podle názoru žalobce byl v jeho případě dán důvod pro mimořádné snížení sankce podle § 44 odst. 1 písm. a) ZOP, protože bylo možné očekávat, že již samotné projednání věci postačuje k nápravě žalobce.
10. Žalobce správnímu orgánu také vytýkal, že řidič vozidla nebyl vůbec upozorněn na to, že v předmětném úseku komunikace dochází k úsekovému měření vozidel, a to např. pomocí speciální dopravní značky pro úsekové měření. Dopravní značka IP31 (značka označující

začátek úseku měření rychlosti jízdy obecní policií) a dopravní značka IP31B konec měření rychlosti (značka označující konec úseku měření rychlosti jízdy obecní policií) neslouží k označení úsekového měření rychlosti, ale ke stacionárnímu měření rychlosti vozidel. Na počátku obce není dopravní značka informující řidiče, že jsou s vozidly fotografováni při vjezdu do obce a při odjezdu z obce. Žalobce zastává názor, že důkaz fotografiemi je důkaz získaný v rozporu s právem, a tedy nepřipustný.

11. Žalobce ještě namítal to, že příkaz, kterým bylo řízení zahájeno, nabyl právní moci, protože proti němu nebyl řádně podán odpor. Odpor totiž podala neexistující právnická osoba. Podaný odpor proto nemohl vyvolat očekávané právní účinky. Pokud bylo následně vedeno správní řízení, tak to bylo nezákonné.
12. Závěrem žalobce spolu s právním zástupcem vyslovili nesouhlas s tím, aby byli jejich osobní údaje zveřejňovány na internetových stránkách NSS, včetně požadavku na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
13. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby zrušil obě správní rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

14. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě jednak shrnul celý průběh správního řízení a jednak zopakoval výsledky správního řízení včetně použité argumentace. Vyjádřil nesouhlas s podanou žalobou, když napadené rozhodnutí považoval za správné a odůvodněné. Vyslovil také názor, že správní orgány v obou stupních řízení postupovaly při svém rozhodování zcela v souladu s platnou právní úpravou. Žalovaný se vyjádřil také ke všem žalobním bodům, přičemž tyto žalobní body označil za nedůvodné. Napadené rozhodnutí vychází podle žalovaného ze spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce a ten nebyl vydaným rozhodnutím zkrácen na svých právech.
15. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Soud přezkoumal v souladu s § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání, v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání a shledal, že **žaloba není důvodná**.
17. Krajský soud nejprve ověřil skutková zjištění a závěry ze správního spisu. Zjistil, že skutkové závěry odpovídají skutkovému ději uvedenému v čl. I. tohoto rozsudku, na který pro stručnost odkazuje.
18. Žalobce v žalobě uplatnil celou řadu námitek, jejichž výčet soud pojal do čl. II. tohoto rozsudku. Vzhledem k většímu počtu uplatněných námitek již nebude krajský soud všechny námitky podrobně v této části rozsudku opakovat, nýbrž se přímo zaměří na jejich vypořádání.

19. Žalobce dále rozporoval, že mu neměla být uložena pokuta a náklady správního řízení k zaplacení pod jiným variabilním symbolem. Také uváděl, že nedisponuje bankovním účtem a že se mu úhrada těchto dvou plateb prodraží. Krajský soud k tomu uvádí, že obě částky jsou splatné na stejný účet, proto pokud žalobce případně uhradí obě částky spolu na tento účet pod stejným variabilním symbolem, ničeho nezákonného se nedopustí. Je logické, že kvůli rozlišení důvodu platby musel městský úřad využít dva různé variabilní symboly pro určení důvodu platby a následné zaúčtování. Uvedení způsobu úhrady včetně užití různých variabilních symbolů má ve výroku spíše informativní charakter, a pokud jej žalobce nedodrží, resp. neužije správné variabilní symboly, žádné nezákonnosti se nedopustí. Jeho platba bude pouze obtížněji dohledatelná. Podstatou výroku, jímž byla žalobci uložena pokuta a povinnost nahradit náklady správního řízení, je to, aby žalobce tyto částky uhradil a nikoliv způsob jejich úhrady. Namítá-li žalobce, že nemá bankovní účet, pak je to vzhledem k jeho mladému věku dosti s podivem, nicméně může pokutu uhradit osobně na pokladně úřadu, v tom mu není nikterak bráněno. S ohledem na jeho trvalé bydliště v Třinci se mu může cesta na pokladnu k Městskému úřadu Hustopeče ale ještě více prodražit. V případě potíží s úhradou těchto plateb má žalobce samozřejmě i možnost telefonického spojení s úřadem, v němž si může potíže kolem plateb vyjasnit. Způsob úhrady pokuty a nákladů správního řízení, popř. dalších nákladů s tím spojených, je zcela v dispozici žalobce. Ve shodě s žalovaným je třeba ještě připomenout, že pokuta a náklady správního řízení jsou naprosto odlišné platby, což potvrzuje i možnost vydat o nákladech správního řízení samostatné rozhodnutí (§ 79 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „SR“).
20. Žalobce dále namítal, že obecní policie nepostupovala v souladu s právním předpisem (§ 79a zákona o silničním provozu), protože nebyla zveřejněna informace o zřízení automatického technického systému, jímž bylo provedeno měření rychlosti jízdy vozidla, tudíž měření bylo provedeno v rozporu se zákonnými podmínkami a důkaz (záznam) byl získán nelegálně. Ani této námitce nemohl krajský soud přisvědčit. Námitka žalobce, že rychloměr je automatický technický systém dle § 24b odst. 2 zákona o obecní policii je zcela nedůvodná. Ze správního spisu jasně vyplývá, že zmíněný použitý rychloměr pod žalobcem namítaný pojem nespadá a naopak jej lze využívat v souladu se zněním zákona o silničním provozu, a to zejména v souladu s jeho ustanovením v části druhé, čl. II, § 79a zákona o silničním provozu (viz schválení úseků pro měření rychlosti). Přímou z dikce § 79a zákona o silničním provozu vyplývá, že za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií. Je pravdou, že do 1. 8. 2011 (kdy došlo ke změně právního řádu) mohla obecní policie měřit rychlost výhradně v úseku, který určila policie, a jehož počátek i konec byl ve směru silničního provozu označen přenosnou dopravní značkou s vyobrazením kamery snímající rychlost s nápisem „měření rychlosti“, resp. s vyobrazením šikmo přeškrtnutým a nápisem „konec měření rychlosti“. Od 1. 8. 2011 však může obecní policie měřit rychlost jízdy vozidel bez označení měřených úseků dopravními značkami. Přitom postupuje v součinnosti s policií a tuto činnost vykonává na místech určených policií. To bylo v nyní projednávané věci splněno, tedy měření probíhalo na místě určeném Policií ČR. Lze tedy uzavřít, že obecní policie postupovala v souladu s právními předpisy, měření proběhlo rovněž v souladu se stanovenými

podmínkami a důkaz o rychlosti jízdy žalobce byl pořízen rovněž v souladu s právními předpisy.

21. Žalobce dále namítá, že ve spisu není založeno rozhodnutí o odložení věci, přičemž o případném odložení věci měl být vyrozuměn, což se nestalo. Podle žalobce tak nebyla splněna podmínka pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, přičemž jde o vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Krajský soud nemohl těmto námitkám žalobcem přisvědčit.
22. Soud k této námitce předem uvádí, že ve správním spise neabsentuje usnesení o odložení věci vůči I. H., trvale bytem v X, jenž měl podle původního sdělení žalobce coby provozovatele vozidla předmětné vozidlo v době spáchání přestupku řídit. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu ve znění účinném v době spáchání správního deliktu platilo, že obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt provozovatele vozidla projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Žalobce se mýlí, pokud tvrdí, že v dané věci nebyla splněna alternativní podmínka pod písm. a). Jak vyplývá ze správního spisu, věc přestupku, kterého se měl dopustit žalobcem sdělený řidič I. H., byla odložena ke dni 20. 9. 2017 (viz správní spis). Správní orgán I. stupně nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Podmínka pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla tak byla splněna. Pokud žalobce účelově sdělil správnímu orgánu neexistující osobu jako řidiče vozidla, pak si musí být dobře vědom následků v podobě nástupu jeho odpovědnosti coby provozovatele vozidla. Praktika účelového sdělení neexistující osoby coby řidiče vozidla páchajícího přestupky je soudu dobře známa a cílem je především oddálit rozhodnutí o případném deliktu. Námitku žalobce soud neshledal důvodnou.
23. Podle § 66 odst. 4 zákona o přestupcích, ve znění od 1. 10. 2016 (tj. poslední znění před zrušením zákona o přestupcích dne 1. 7. 2017), se o odložení věci vyrozumí osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, jsou-li správnímu orgánu známy; správní orgán tyto osoby nevyrozumí, pokud by to bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady. Z důvodové zprávy k zákonu č. 204/2015 Sb., který s účinností od 1. 10. 2016 novelizoval dřívější zákon o přestupcích, plyne, že toto ustanovení mířilo na poškozeného (viz důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o přestupcích a o Rejstříku trestů, ze dne 27. 10. 2014, tisk 368/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 7. volební období, digitální repozitář, www.psp.cz). Provozovatel vozidla nebyl dotčen jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Provozovatel byl dotčen teprve tehdy, pokud se tuto osobu nepodařilo vypátrat, tedy byl dotčen nikoliv jednáním podezřelé osoby, ale nemožností tuto osobu vypátrat. Ostatně podobně, avšak ještě jednoznačněji, to říká § 76 odst. 3 nyní platného zákona o odpovědnosti za přestupky: správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa. O této osobě hovoří zákon o odpovědnosti za přestupky vícero místech (§ 71, § 79, § 82 a jinde), z těchto ustanovení je přitom evidentní, že takovouto osobou bude zpravidla poškozený, nikdy však ne jen provozovatel vozidla ve vztahu k přestupku řidiče.

Provozovatel totiž není přímo postižen spácháním přestupku, on je „postižen“ teprve tím, že se nepodaří zjistit samotného přestupce (řidiče), viz shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 10 As 241/2019-36. Žalobce tudíž nesplňoval podmínky pro vyrozumění o odložení věci, neboť ho nebylo možno považovat za osobu dotčenou jednáním osoby podezřelé, které takové právo jinak obecně svědčilo. Žalobce nebyl osobou poškozenou ani osobou, které by svědčilo právo podat návrh na zahájení přestupkového řízení. Z týchž důvodů by žalobce ani nebyl oprávněn podat žalobu proti usnesení o odložení věci. K porušení § 66 odst. 4 a k žalobcem namítané vadě řízení tedy nedošlo.

24. Žalobce dále namítal, že ve výroku rozhodnutí absentuje forma zavinění, a také že v období od 1. 7. do 13. 7. 2017 bylo zavinění znakem přestupku (tehdy správního deliktu) fyzické osoby nepodnikající podle § 125f zákona o silničním provozu. S těmito námitkami se krajský soud neztotožnil.
25. Pokud jde o otázku zavinění, pak správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu byl dle právní úpravy účinné v době jeho spáchání postaven na objektivní odpovědnosti s přípustnými liberačními důvody. K naplnění skutkové podstaty proto nebylo vyžadováno zavinění delikventa (k tomu srov. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21). Rekodifikace správního trestání provedená zákonem o odpovědnosti za přestupky s účinností od 1. 7. 2017 pak jako obecné pravidlo zavedla u fyzické osoby odpovědnost za zavinění. Související změnový zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, který nabyl účinnosti též 1. 7. 2017, však do § 125f zákona o silničním provozu vložil nový odst. 3, podle něž se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 nevyžaduje zavinění. K argumentaci žalobce týkající se dne nabytí účinnosti zákona č. 183/2017 Sb. postačí odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 220/2018 – 70), podle níž zákonodárce z důvodu jednoty právního řádu, sjednocení data účinnosti předpisů, jež spolu úzce souvisí a ukončení procesu, který měl za cíl zjednodušit orientaci v přestupkových zákonech, zvolil cestu zkrácení legisvakancí lhůty zákona č. 183/2017 Sb., jak mu umožňuje § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb. o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, přičemž naléhavý obecný zájem na zkrácení této lhůty podrobně popsal v důvodové zprávě. Tento postup je zcela legitimní a zákon byl přijat a stal se účinným tak, jak předvídají jeho ustanovení, tj. od 1. 7. 2017. Z uvedeného plyne, že jak v době spáchání správního deliktu, tak i poté byl správní delikt (posléze přestupek) provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu postaven na objektivní odpovědnosti, u níž se zavinění pachatele nevyžaduje. Správní orgány tak nebyly povinny uvádět ve výroku rozhodnutí formu zavinění. Související argumentace žalobce, že správní delikt (přestupek) nezavinil, pak na jeho odpovědnost nemá žádný vliv. Jak již bylo výše uvedeno, pro přestupek provozovatele vozidla (dříve správní delikt) dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu není vyžadováno zavinění (formu zavinění není potřeba zjišťovat), neboť je postaven na objektivní odpovědnosti.
26. Žalobce dále namítal, že ve věci došlo k měření nikoliv automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy. S tímto se krajský soud neztotožnil. Ze spisové dokumentace zcela jasně vyplývá, že zmíněný rychloměr je automatizovaným prostředkem bez obsluhy,

což také správní orgán reflektoval v odůvodnění svého rozhodnutí. Podle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu ve znění účinném v době spáchání správního deliktu, provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt, pokud bylo porušení pravidel zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání. Zákonodárcem užitý pojem „automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy“ není neurčitým právním pojmem, který by musely správní orgány interpretovat a objasnit, zda jej lze v konkrétní věci aplikovat. Ačkoliv tento pojem není zákonem definován, jedná se o technický termín judikaturou již vícekrát vyložený, jenž je dostatečně srozumitelný již ze svého jazykového vyjádření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2019, č. j. 2 As 125/2018 – 46). Dle judikatury se přitom jedná především o *„technické prostředky trvale nainstalované a zpravidla pevně zabudované na určitém místě, které nevyžadují přítomnost obsluhujícího personálu. Takové měřidlo je obsluhou toliko umístěno, nainstalováno, případně spuštěno, avšak samotné měření již probíhá automaticky bez toho, aby obsluha takové zařízení ovládala. Charakter automatu je tak dán automatizovaným měřením, které probíhá bez vlivu obsluhy“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 220/2018 – 70). V projednávané věci je ve správním spisu založeno oznámení přestupku a radarový záznam, z nichž jasně vyplývá, že rychloměr pracoval v automatizovaném režimu bez obsluhy. Podmínka odpovědnosti žalobce jako provozovatele vozidla obsažená v § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu proto byla splněna. Soud v této souvislosti neprováděl důkaz dvěma vyjádřeními Českého metrologického institutu, neboť s ohledem na právě uvedené by šlo o dokazování zcela nadbytečné a pro věc nerelevantní.

27. Žalobce také namítal, že správní orgán vůbec v jeho případě nezohlednil § 44 ZOP, dle kterého je možné rozhodnout o mimořádném snížení sankce. Soud k tomu uvádí, že žalobce žádné takové důvody, které by bylo možné pod uvedené ustanovení podřadit, žalobce neuváděl v odvolání, ani v žalobě. Samotný správní orgán také zjevně důvody pro mimořádné snížení výše sankce v případě žalobce neshledal. Žalobce se dopustil protiprávního jednání, které je pro život a zdraví ostatních občanů zvláště nebezpečné, tedy více ohrožující, než např. přestupek spočívající v stání vozidla na zakázaném místě. Nic, co by jednání žalobce mimořádně umenšovalo, nebylo zjevně správními orgány shledáno.
28. K mimořádnému snížení pokuty soud dále zdůrazňuje, že použití § 44 ve spojení s §112 odst. 3 ZOP by přicházelo v úvahu pouze tehdy, pokud by na konkrétní případ alespoň potenciálně mohlo toto ustanovení dopadat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 – 49). Není přitom pravdou, že by se správní orgány touto otázkou vůbec nezabývaly, neboť žalovaný na závěr svého rozhodnutí uvedl, že důvody pro mimořádné snížení pokuty dle citovaného ustanovení neshledal (a to ačkoliv žalobce ve vztahu k aplikaci tohoto ustanovení v průběhu správního řízení ničeho neuváděl). Žalobce až v žalobě tvrdí, že pokuta měla být snížena podle § 44 odst. 1 písm. a) ZOP, tedy že vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout. Naplnění zákonných podmínek pak shledává v tom, že nebyly zjištěny přítěžující okolnosti, sankce měla dle správního orgánu preventivní charakter, a řízení bylo vedeno rok a čtvrt, přičemž za tu dobu se žalobce nedopustil dalšího přestupku, z čehož vyplývá, že již samotné řízení tedy vedlo k nápravě žalobce.

Soud k tomu poznamenává, že ze správních rozhodnutí nevyplývá, že by uložená pokuta měla mít výlučně preventivní charakter. Absenci přitěžujících okolností lze stěží považovat za mimořádnou okolnost a rovněž délka řízení nenabyla takových rozměrů, že by ji bylo nutno zohledňovat v rozhodnutí o sankci. Ani podle názoru soudu tedy aplikace § 44 ZOP v projednávané věci nepřipadala v úvahu a správní orgány nepochybily, pokud se touto otázkou blíže nezabývaly.

29. Žalobce dále namítal, že bylo porušeno jeho právo tím, že úsek měření rychlosti motorových vozidel nebyl oznámen dopravní značkou. Této námitce soud rovně nepřisvědčil a v tomto ohledu odkazuje na již dříve provedený výklad, v němž se této námitce také věnoval. S účinností od 1. 8. 2011 byla povinnost označit úsek měření rychlosti obecní policií dopravní značkou vypuštěna z § 79a zákona o silničním provozu, a to zákonem č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb. Od tohoto okamžiku žádný právní předpis takovou povinnost žádné osobě neukládá, přičemž podle názoru soudu nelze takovou povinnost dovozovat ani výkladem. Absence označení příslušného úseku měření rychlosti tedy nevede ani k závěru o nezákonnosti získaných důkazů (radarových fotografií vozidla) a tím méně ani k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
30. Žalobce dále namítal, že příkaz, kterým bylo řízení ve věci zahájeno, nabyl právní moci, neboť proti němu nebyl podán řádně odpor (podala jej neexistující právnická osoba). Soud k této námitce uvádí, že ji žalobce použil poprvé až ve správní žalobě a nikdy předtím v průběhu celého správního řízení na toto nepoukazoval a naopak byl v dalším průběhu správního řízení aktivní a dovolával se svých práv. Soud má za to, že jde o spekulativní jednání žalobce a zcela nemorální zneužití práva. Jak vyplývá ze správního spisu, žalobce i přes upozornění správním orgánem na to, že Asociace pro poskytování právní ochrany, z.s., nemá právní subjektivitu, trval na tom, že chce být nadále zastoupen touto asociací. Vzhledem k dalšímu upřesnění Š. Š. správní orgán zjistil, že budoucím zakladatelem této asociace a osobou oprávněnou za tuto instituci jednat je V. Z., jemuž byly také následně písemnosti doručovány. O tom všem byl žalobce správním orgánem informován. Teprve dne 10. 3. 2018 došlo k zápisu této asociace do příslušného rejstříku, a tedy asociace vznikla a měla právní osobnost. Dle dostupných stanov ze dne 13. 7. 2017 byly zakladateli této asociace V. Z. a Š. Š. V průběhu správního řízení jednal za žalobce s jeho vědomím především pan V. Z. Vystupování asociace v rámci správních řízení lze považovat za další procesní strategii tzv. obecných zmocněnců poskytujících „pojištění proti pokutám“. Správní orgán měl samozřejmě možnost podaný odpor přímo neakceptovat, protože byl podaný subjektem bez právní osobnosti, avšak zvoleným způsobem dal žalobci prostor pro uplatnění jeho práv. Žalobce tento přístup nenapadal a naopak v průběhu správního řízení z něj těžil. Napadá jej teprve nyní, což považuje krajský soud za zneužití práva. Žalobce v průběhu správního řízení podpisem plné moci zcela jasně vyjádřil svoji vůli být v řízení zastoupen asociací, která však být zmocněncem nemohla, a proto jak správní orgán uvedl, netrval na dalším vyjádření žalobce. Správní orgány tímto způsobem vady zhojily (ve prospěch žalobce), přičemž žalobce byl o tomto postupu informován a mohl se k němu vyjádřit, popř. mohl s ním vyjádřit nesouhlas. Tak se však ve správním řízení nestalo. Nemravnou procesní taktiku potvrzuje i fakt, že proti postupu prvostupňového správního orgánu brojí žalobce teprve nyní v rámci soudního řízení.

31. K žalobcem požadované anonymizaci rozhodnutí ve věci a jeho nezveřejňování na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu pak krajský soud dodává, že se jedná o běžnou součást žalobních námitek podávaných výše uvedeným právním zástupcem, přičemž Nejvyšším správním soudem bylo opakovaně judikováno, že anonymizace účastníků řízení je dostatečným způsobem zajištěna (uvedeny jsou pouze iniciály). Pokud se jedná o právního zástupce, krajský soud k tomu dodává, že zveřejňování jeho osobních údajů v souvislosti s výkonem advokátní praxe obecně podléhá jinému právnímu režimu, resp. požívá jinou míru právní ochrany.
32. V této souvislosti lze podpůrně odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 444/2019-38, ve kterém bylo uvedeno, že: „K otázce zveřejňování osobních údajů zástupce stěžovatele a stěžovatele samotného, jakož i meritorních rozhodnutí na internetu Nejvyšší správní soud uvádí, že veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku, což ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18. Proto platí, že jsou pravidelně při vyhlásování uvedeny na úřední desce (i elektronické) základní identifikační údaje jednotlivých účastníků včetně jejich zástupců, aby byl zachován požadavek na veřejnost soudního řízení. Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu navíc konstatoval, že zájem na veřejném vyhlásování rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od zveřejňování základních identifikačních údajů ustoupit (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 4 As 252/2019 - 42). Navíc advokát je veřejně činnou osobou a s ohledem na specifický charakter jeho činnosti je nutno považovat za veřejnou prezentaci advokáta veškerou advokátní činnost, která má souvislost se soudem projednávanou věcí. Nejvyšší správní soud odkazuje na závěr vyslovený v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 - 29, že jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161, ve kterém konstatoval, že „pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být sekundárně viktimizován, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“.“

V. Závěr a náklady řízení

33. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. dubna 2021

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. Z.